

ВЛИЯНИЕ НА УЧЕБНО-ТРЕНИРОВЪЧНИТЕ ЗАНИМАНИЯ ПО ВОЛЕЙБОЛ ВЪРХУ ДВИГАТЕЛНИТЕ СПОСОБНОСТИ НА УЧЕНИЦИ

Петко Маврудиев, Соня Максимова

Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски"

РЕЗЮМЕ: Днес във времето на модерните технологии все повече нараства необходимостта от системни занимания с физически упражнения и спорт, като средство за физическо, духовно и морално възпитание на младото поколение, като средство за социализация, релаксация и подобряване здравния статус и работоспособност. Социалното значение на физическото възпитание и спорта за човека и обществото като цяло е безспорно. То е свързано със специфичната същност на спорта като средство за развитие и възпитание на личността.

Ключови думи: ученици, волейбол, двигателни качества

THE IMPACT OF TRAINING ACTIVITIES IN VOLLEYBALL ON THE STUDENTS MOVING ABILITIES

Petko Mavrudiev, Sonya Maximova

University of Mining and Geology "St. Ivan Rilski"

ABSTRACT: Modern technologies require systematic activities in sports helping to cultivate physical, spiritual and moral education of the young generation. Sport activities bring to socialization, relaxation and improvement of health and labor conditions. The paper shows a study investigation in volleyball groups the age of 12-13 years.

Key words: textbooks, volleyball, moving abilities

Днес във времето на модерните технологии все повече нараства необходимостта от системни занимания с физически упражнения и спорт, като средство за физическо, духовно и морално възпитание на младото поколение, като средство за социализация, релаксация и подобряване здравния статус и работоспособност. Социалното значение на физическото възпитание и спорта за човека и обществото като цяло е безспорно. То е свързано със специфичната същност на спорта като средство за развитие и възпитание на личността.

Привлекателната сила на физическите упражнения и спорта се дължи преди всичко на положителната емоционална основа, върху която протича двигателната активност. Поради изброените факти редица автори анализират и подчертават положителното влияние на физическите упражнения и спорт включително при деца със специфични потребности.[2,3,4,5,6]

Според нас, особено значение за подобряване адаптивността на децата и младежите с увреден слух, към реалните ситуации на живота, имат заниманията със спортни игри.

Нашето предположение е, че при определени условия на учебно-тренировъчен процес, децата с увреден слух, могат да изравнят своите двигателни възможности, с тези на децата без такива проблеми.

Методика на изследването

Представеното изследване е с констативен характер и има за цел да сравни и анализира нивото на двигателните качества на 12-13 годишни ученици, участващи системно в извънурочни учебно-тренировъчни занимания по волейбол.

Контингента на нашето проучване обхваща 2 учебно-тренировъчни групи по волейбол в етап на начална спортна подготовка, общо 20 ученика на 12-13 години, от тях 10 момчета – от масовото българско училище 132 СОУ-София и 10 ученици със специфични образователни потребности от средното специално училище за деца с увреден слух в гр. София

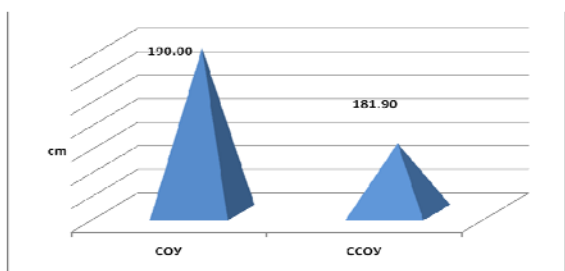
Предмет на проучването бяха параметрите на някои основни двигателни качества.[7]

Методи: Теретико-логически анализ, Педагогическо наблюдение, тестиране, Вариационен анализ, Т-критерий на Стюдънт.[1]

Анализ и резултати

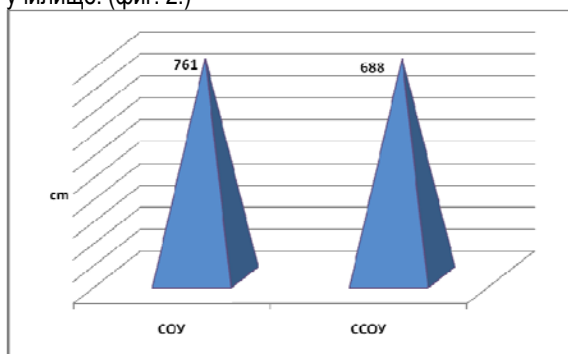
Средните стойности на резултатите от теста „Скок на дължина от място с два крака“ на момчетата от масовото училище участващи системно в учебно-тренировъчни

занимания с волейбол са $X = 190$ см, докато същият показател за учениците от училището за ученици със специфични образователни потребности са съответно $X = 181,9$ см. Разликата от 8,1 см е в полза на 12-13 годишните ученици от масовото общообразователно училище. (фиг. 1.)

Фиг.1. Средни стойности - Скок дължина от място / см

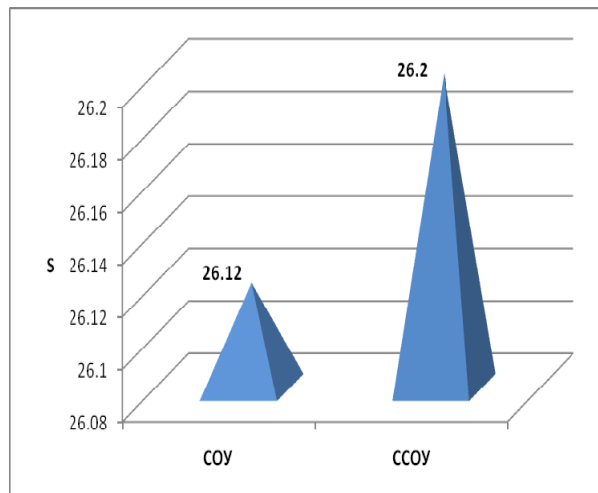
Средните стойности от теста „Хвърляне на топка 3 кг” на момчетата от масовото училище участващи системно в учебно-тренировъчни занимания с волейбол са $X = 761$ см, докато същият показател за учениците от училището за ученици със специфични образователни потребности са съответно $X = 686$ см. Разликата от 75 см е в полза на 12-13 годишните ученици от масовото общообразователно училище. (фиг. 2.)

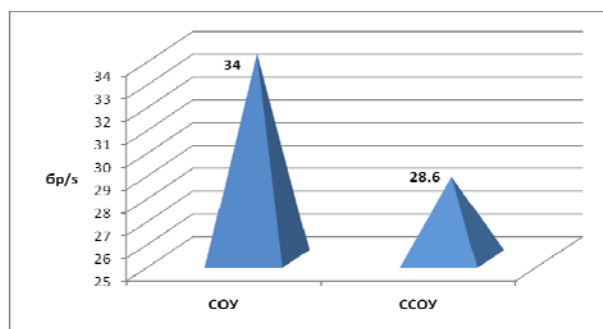
Фиг.2. Средни стойности -Хвърляне на топка 3 кг/ см

На фиг. 3 са представени резултатите от теста “Совалково бягане”. Средните стойности от теста на момчетата от масовото училище участващи системно в учебно-тренировъчни занимания с волейбол са $X = 26,12$ докато същият показател за учениците от училището за ученици със специфични образователни потребности са съответно $X = 26,20$. Разликата от 0,08 е в полза на 12-13 годишните ученици от масовото общообразователно училище.

На фиг. 4 са представени резултатите от теста “Подскоци върху гимнастическа пейка”. Средните стойности на момчетата от масовото училище участващи системно в учебно-тренировъчни занимания с волейбол са $X = 34$, докато същият показател за учениците от училището за ученици със специфични образователни потребности са съответно $X = 28,6$. Разликата от 5,4 е в полза на 12-13 годишните ученици от масовото общообразователно училище.

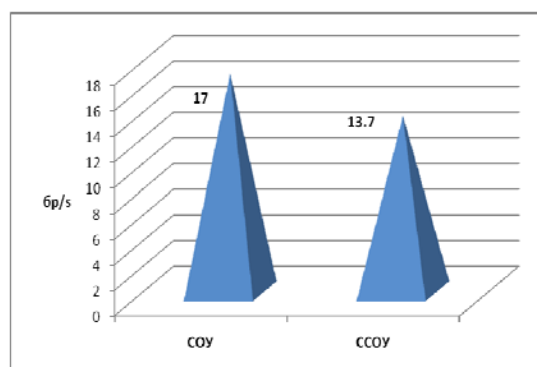

Фиг.3. Средни стойности - Совалково Бягане

Фиг.4. Средни стойности – Подскоци върху гимнастическа пейка

На фиг. 5 са представени резултатите от теста - Динамична гъвкавост. Средните стойности на момчетата от масовото училище участващи системно в учебно-тренировъчни занимания с волейбол са $X = 17$, докато същият показател за учениците от училището за ученици със специфични образователни потребности са съответно $X = 13,7$. Разликата от 3,3 е в полза на 12-13 годишните ученици от масовото общообразователно училище.

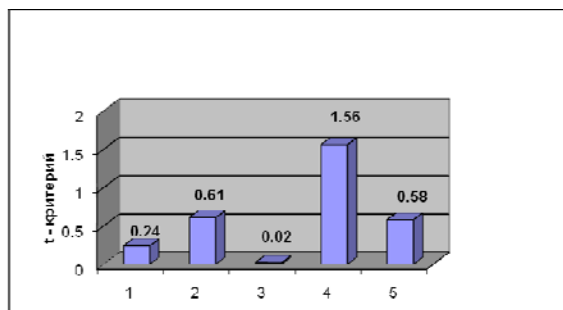

Фиг.5. Средни стойности – Динамична гъвкавост

Анализът на разликите между средните нива на изследваните признаци показва, че както посочихме по-горе, групите на учениците от масовото училище имат добри постижения по всички изследвани показатели. Наблюдаваните разлики на средните нива на изследваните признаци не позволяват да се правят сериозни

изводи и заключения, ето защо бяха изчислени t - критериите на Стюдънт (Фиг. 6.)

От фиг. 6 е видно, че при всичките 5 показатели на момчетата стойностите на изчисления сравнителен t - критерий са по-ниски от критичната (имат стойности под 2,02) и следователно, за тях с висока гаранционна вероятност може да се твърди, че няма значими различия в нивото на развитие на изследваните признаци.

Фиг.6. Значимост на различията t -критерий на Стюдънт

Коефициента на вариация за двете групи е приблизително еднакъв, около $V=10,0$ за първи, четвърти и пети показател което говори за относителна еднородност на възможностите на двете групи и V под 10% за втори и трети показател, което говори за еднородност и стабилност на показателите при изследваният контингент ученици.

Обобщение

Проведените изследвания и анализ на резултатите потвърждават, че въздействието на физическите упражнения е строго индивидуално.

Описаните наблюдения и анализът на резултатите от нашето изследване с констативен характер, водят до извода, че при обучението и възпитанието, дори на ученици със специфични образователни потребности, при избор на подходящи методи и средства, може да се достигне до задоволителен резултат, без заниманията с физически упражнения и спорт да загубят своята целенасоченост и привлекателност.

По отношение нивото на скоростно - силови, силови качества, комплексна проява на бързина - ориентация - гъвкавост, учениците със специфични образователни потребности трениращи волейбол регистрират по-ниски, но относително близки резултати до тези на учениците от масовото училище.

При приблизително еднаквите условия на работа и изисквания, с един и същ спортен педагог за двете групи, тези резултати потвърждават литературните постановки, / които са доста оскъдни /, че учениците с увреден слух се нуждаят от по-продължителен период на занимания с

физически упражнения и спорт и подчертана индивидуалност в подхода. Освен това, спортно-педагогическите кадри следва да владеят, макар и не съвършено, жестово - мимична реч, за да провеждат по-ефективно обучението по какъвто и да е вид спорт.

Нашите предположения, за изравняване на двигателните възможности на учениците от масовото училище и тези със специфични образователни потребности - начинаещи волейболисти, при определени условия на работа, донякъде се потвърждават, от близките нива на физическите качества, но се нуждаят от допълнителни проучвания с по-голям контингент ученици и по-детайлно определяне на програмните изисквания, условията и режима на работа. Освен това трябва да подчертаем, че се налага, акцентирание на нагледността при обучението на ученици със специфични образователни потребности.

Затрудненията на учениците със специфични образователни потребности, при изпълнение на комплексния тест, за бързина - ориентация - гъвкавост, показват нуждата от по-задълбочени изследвания на възможностите на глухите и слабо чуващи деца, да изпълняват бързи и сложни двигателни актове, при раздразнен вестибуларен апарат и динамично състояние на тялото.

Макар че, някои от последните заключения не отговарят пряко на задачите на нашето проучване и изследване, сметнахме, че са в косвена връзка с него и имат методико - практическо значение, като цяло за учебно-тренировъчния процес и заниманията с физически упражнения и спорт при деца с увреден слух.

Литература

- Гилова, В., "Статистическа обработка и анализ на данни" НСА - ИПБ, С., 1999
- Карагъзов, И., Пл. Легоступ, В. Кацарска - "Основи на специалната педагогика" (част втора). Ш., 2006.
- Крайджикова Л., Н. Маврудиева, Н. Генчева - "Подвижни игри в кинезитерапията в детско-юношеска възраст" НСА ПРЕС, С., 2007
- Маврудиева Н., М. Тошкова, Т. Нейкова - "Подвижните игри, като средство за адаптирана физическа активност в обучението по физическо възпитание и спорт" Спорт и наука, бр.6, 2008 .
- Николова, М. - „ Спорт и адаптирана физическа активност за хора с увреждания", С., 2006
- Радулов, В. "Интегрираното обучение и специалните училища" Ш., С., 1995.
- Хаджиев, Н., Г. Христов, Цв. Желязков, Я. Брогли, Н. Кулин - "Тестове за физическо развитие и дееспособност" - М и Ф, С., 1974.

Статията е препоръчана за публикуване от кат. „Физическо възпитание и спорт“.